

Posudek oponenta na bakalářskou práci Markéty Joskové

Vliv hormonální antikoncepce na preference při výběru partnera, reprodukci a sexuální satisfakci ve vztahu

FHS UK PRAHA, 2011

Hormonální antikoncepce (HA) je téma, které neustále vyvolává řadu otázek a diskuzí. V předložené práci autorka zaměřuje svou výzkumnou pozornost na posouzení vlivu HA na výběr partnera. Na základě poznatků z dosavadních výzkumů předpokládá, že ženy užívající HA mají tendenci posouvat svou volbu partnera směrem ke geneticky podobnějším jedincům. Užívání HA také může ovlivňovat další aspekty partnerského soužití, jako je např. sexuální satisfakce, spokojenost ve vztahu atd. I tomuto je věnována pozornost autorky.

Předložená práce má skromnější část teoretickou a rozsáhlejší empirickou.

Teoretická část je psána na poměrně vysoce odborné úrovni, zároveň však poměrně čtivě a srozumitelně. V této souvislosti bych se přimlouvala za větší pečlivost, neboť v textu některé výrazy, byť se jejich význam dá vyvodit z kontextu, nejsou přesně vymezeny (např. „COC“ na s. 15). Přestože je tato část svým rozsahem stručnější, poskytnuté informace umožňují čtenáři vhléd do dané problematiky. Autorka čerpá z hojného počtu zdrojů, rešerše dosavadních výzkumů na podobná témata je bohatá. Jednotlivé kapitoly jsou logicky uspořádány a náležitě strukturovány. Autorka až na výjimky správně cituje i parafrázuje. Prokázala, že je schopná pracovat s relevantní odbornou literaturou tak, aby jí byla dostatečnou oporou pro vlastní výzkum, a projevuje zdravý badatelský odstup.

Empirická část je bohatá svým rozsahem i objemem informací. Hlavním cílem práce je obohacení dosavadních poznatků o užívání HA a příčin neplodnosti. Formulované hypotézy mají zcela zřejmou oporu v teoretických poznatcích.

V této části mi vyvstaly následující otázky (uvítala bych, kdyby je autorka při obhajobě diskutovala):

- Domnívám se, že by bylo užitečné definovat pojem „seznámení se“ s partnerem. Autorka zřejmě ztotožňuje tento termín s termínem „sblížit se“ na partnerské úrovni. Tyto fáze ale nemusí nutně probíhat současně
- Do výzkumu byly zařazeny dotazníky i od těch respondentek, které nevedly, zda HA užívají či ne. Vzhledem k hypotézám, kde tento fakt hraje podle mého názoru zásadní roli, to pro mne není srozumitelný krok.
- V kapitole o podmínkách účasti ve výzkumu je kritériem doba snažení se o početí více než rok při pravidelné sexuální aktivitě. Položky zjišťující toto kritérium jsem však v přiložených dotaznících nenalezla. Navíc – dalším kritériem výběru měl být heterosexuální partnerský vztah trávající minimálně půl roku, což příliš nedává smysl, neboť většinou spolu lidé navážou vztah a teprve pak se spolu pokoušejí o potomka, nikoliv naopak, čili doba trvání vztahu by dle mého názoru měla být také nastavena na min. 1 rok.
- Není mi – v kontextu cíle výzkumu – jasná role dotazníku stresu, zjišťujícího stresující události v posledním měsíci, obzvláště když ve finále nebyl ani analyzován

- Stejně tak mi není jasná role otázky na alternativní metody používané pro podporu početí
- Ve vztahu k tab. 6 a 7 – připadá mi poněkud smělé tvrzení, že žádná z žen nemá dítě (ať již se svým současným či bývalým partnerem), pokud poměrně vysoký počet žen tento údaj neuvádí
- Na s. 52 autorka uvádí, že rozdíl mezi respondentkami může být způsoben nějakými „charakterovými vlastnostmi“. Domnívám se, že se zde jedná o terminologickou nepřesnost, neboť např. společenské postavení nebo vlastní příjem, které autorka v následné tabulce uvádí, charakterovými vlastnostmi opravdu nejsou.

Empirickou část vyjma výše uvedených připomínek považuji za kvalitně zpracovanou, je znát, že si autorka na vyhodnocování dat dala záležet, výsledky navzdory množství údajů jsou prezentovány poměrně přehledně. Kapitola Diskuze je členěna v souvislosti s formulovanými hypotézami – kdy autorka platnost hypotéz diskutuje jednak s již známými závěry, jednak přikládá vlastní, střizlivé interpretace a nezapomíná také na reflexi úskalí svého výzkumu.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 1 – 2 podle průběhu obhajoby.

V Praze dne 26. srpna 2011

Mgr. Eva Richterová